

Latitude 66 Cobalt Oy:n lausunto kaivosveron toteuttamista arvioivan työryhmän arviomuistiosta

Latitude 66 Cobalt Oy kiittää mahdollisuudesta lausua kaivosveron toteuttamista arvioivan työryhmän arviomuistioon liittyen.

Latitude 66 Cobalt Oy on energiamineraali kobolttiin keskittyvä malminetsintäyhtiö. Yhtiö tekee malminetsintää 18 kunnan alueella Kainuussa, Koillismaalla ja Lapissa. Kuusamossa ja Posiolla yhtiö kehittää kobolttimalmioita kohti kaivostoimintaa. Latitude 66 Cobalt Oy työllistää suoraan ja yhteistyökumppaneiden kautta vuodenajasta riippuen 40–60 henkilöä. Vuodesta 2017 alkaen yhtiö on investoinut Suomessa tapahtuvaan tutkimus- ja kehitystoimintaan noin 11 miljoonaa euroa.

Kaivosveron tai kallioperän taloudellisesti hyödynnettäviä varantoja koskevan rojaltimallin käyttöönotto on kansalaisten oikeudentunnon näkökulmasta tärkeää. Suomessa toimivien ja toimintaa kehittävien yhtiöiden näkökulmasta päätös selkeyttää investointien suunnittelua. Koska vastaava veromekanismi on käytössä lähes kaikissa verrokkimaissa, todennäköisyys sen käyttöönotosta huomioidaan jo nyt taloudellisessa suunnittelussa. Päätös selkeyttää tilannetta.

Latitude 66 Cobalt Oy esittää, että veron tai rojaltijärjestelmän tuotto ohjattaisiin kokonaisuudessaan kaivosten toiminta-alueen kunnille. Suunnitelmissa mainitulle 60 % kunnille ohjattavalle osuudelle ei lakivalmistelussa ole esitetty loogista perustetta, kyseessä on mitä todennäköisimmin valmistelun yhteydessä syntynyt poliittinen kompromissi.

Kaivostoiminnasta ja sen aloittamisesta aiheutuvien kunnallisten investointitarpeiden vaikutukset kohdistuvat alueen kuntiin. Tilanne on sama kaivostoiminnan päättyessä ja kaivosalueiden muuttamisessa esimerkiksi energian tuotantoon ja varastointiin. Nyt päätettävän järjestelmän tuottojen ohjaaminen kokonaisuudessaan kunnille on perusteltu ratkaisu, jotta kaivosalueet voivat palvella yhteiskunnan muuttuvia tarpeita myös kaivostoiminnan jälkeen. Myös tämä muutosvaihe tulee aiheuttamaan kunnille mahdollisia infrastruktuuriin liittyviä investointipaineita. Verotuotot antaisivat kunnille myös mahdollisuuden osallistua alueilla kaivostoiminnan jälkeen tapahtuvan energiantuotannon ja varastoinnin investointeihin.

Veromallin on oltava kaikkien osapuolten näkökulmasta ymmärrettävä, ennustettava ja sellainen, ettei se vaikuta Suomessa tehtävän malminetsinnän ja kaivostoiminnan kansainväliseen kilpailukykyyn negatiivisesti. Euroopan unionin ja Suomen strategisten mineraalien saatavuus ja suomalaisen energiamineraaleihin perustuvan jalostus- ja akkuteollisuuden kehitysmahdollisuudet on huomioitava päätöksiä tehtäessä.